

***Statenstuk* 2009-389**

Regeling ov-kosten mbo bol-scholieren in Drenthe

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Omgevingsbeleid op 17 juni 2009
- provinciale staten op 1 juli 2009
- fatale beslisdatum: 2 juli 2009

Behandeld door mevrouw A.A. Bosch, telefoonnummer (0592) 36 54 11, e-mail a.bosch@drenthe.nl

Portefeuillehouder: mevrouw A. Haarsma en de heer R. Bats

Inleiding

Aan u is toegezegd een Drentse regeling uit te werken gericht op Tegemoetkoming openbaarvervoer(ov)-kosten voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo) beroepsopleidende leerweg(bol)-scholieren.

De afgelopen periode zijn wij hiermee bezig geweest wat heeft geleid tot het bijgevoegde voorstel. Hierin wordt uitgegaan van een vaste eigen bijdrage per maand, waarbij drie keer per schooljaar de meerkosten gedeclareerd kunnen worden. In dit voorstel voor uitvoering van deze regeling Tegemoetkoming ov-kosten, worden de totale kosten per schooljaar geraamd op € 1.000.000,--. Het OV-bureau Groningen Drenthe voert de Drentse regeling tegemoetkoming ov-kosten voor mbo bol-scholieren uit.

De regeling is opgenomen in de Voorjaarsnota voor twee schooljaren en kan van start gaan in het schooljaar 2009/2010.

Ondanks de totstandkoming van een Drentse regeling zijn er overwegingen om deze niet uit te voeren.

Inmiddels is duidelijk dat er geen landelijke ov-regeling voor mbo bol-scholieren komt.

Tussen aanneming van de motie (Voorjaarsnota 2007) en in vervolg daarop het voorstel om een Drentse regeling op te stellen is de rol van de provincie op het sociale terrein onderwerp van discussie geweest. Hieruit komt naar voren dat de provincie zich moet focussen op haar kerntaken (ruimtelijk-economisch en cultuur).

Daarbij is het financiële meerjarenperspectief van de provincie omgeslagen van destijds positief naar een nu negatief meerjarenperspectief.

Advies

Gelet op vorenstaande ontwikkelingen niet tot uitvoering van de Drentse regeling Tegemoetkoming ov-kosten voor mbo bol-scholieren over te gaan.

Beoogd effect

Niet van toepassing.

Argumenten

1. *Er komt geen rijksregeling ov voor mbo bol-scholieren.*

Op 29 mei 2009 heeft de ministerraad besloten dat de landelijk gereserveerde middelen van € 30 miljoen voor een tegemoetkoming in de reiskosten van mbo-scholieren anders aangewend zullen worden in de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) met name vanwege uitvoeringsproblemen. Dit besluit is van grote invloed op de Drentse regeling. Een Drentse regeling is uitgewerkt vanuit een overbrugging naar een toekomstige rijksregeling, omdat dit past in de lijn dat dit een rijksverantwoordelijkheid is. Ook in onze (inhoudelijke) uitwerking van de Drentse regeling hebben wij zoveel mogelijk geanticipeerd op een toekomstige rijksregeling, namelijk een vaste eigen bijdrage per maand en reizen met zowel bus als trein.

2. *Ten tijde van de toezegging om met een Drentse regeling te komen was er een heel andere financiële situatie voor de provincie Drenthe.*

Het positieve financiële meerjarenperspectief van destijds (Voorjaarsnota 2007) is omgeslagen in een groot negatief meerjarenperspectief (Voorjaarsnota 2009). De jaren 2010 en 2011 zijn de jaren waarin de provincie Drenthe de grootste tekorten moet opvangen. Dat zijn ook de jaren waarin een tegemoetkoming in ov-kosten voor mbo-scholieren nodig is.

Uitvoering (indien tot uitvoering van de regeling zou worden overgegaan)

De regeling wordt uitgevoerd door het OV-bureau Groningen Drenthe:

- invoeren van gegevens in een systeem
- controle van de aanvraag
 - verzending brieven toewijzing, afwijzing of aanvullende gegevens
 - archivering
 - managementinformatie

Het OV-bureau zal hiervoor worden gemandateerd. Reden hiervoor is dat de verzending van brieven aan scholieren sneller plaats zal vinden en de betalingen daardoor ook sneller uitgevoerd kunnen worden. Als gevolg hiervan is de verwachting dat er minder vragen over afhandeling of betaling zullen zijn.

De betalingen aan de scholieren vinden plaats via de afdeling Management Ondersteuning van de provincie.

Tijdsplanning

Starten met de regeling in het schooljaar 2009/2010: dat wil zeggen dat deze in september operationeel moet zijn.

Essentieel is om aan het einde van het schooljaar 2009/2010 een evaluatie van de huidige regeling te doen en zo nodig tot bijstelling dan wel aanpassing te komen.

Financiën

Totale kosten: € 2.000.000,- voor twee schooljaren: dus € 1.000.000,- per jaar. De kosten van € 1.000.000,- per jaar zijn gebaseerd op het volgende.

Inschatting is dat 1.000 scholieren een beroep op de regeling gaan doen.

Dus $1.000 \times € 75,- = € 75.000,-$ per maand aan declaratiekosten. Per jaar (10 maanden) € 750.000,- aan declaratiekosten op basis van een verwachte gemiddelde reisafstand in Drenthe van € 150,- per maand.

Het aantal scholieren (1.000) is geraamd op basis van het aantal leerlingen dat meer dan € 75,- per maand (is een reisafstand van 20 km of meer) maken: zij kunnen voor de meerkosten een beroep doen op deze regeling.

De **kosten voor de uitvoering** van deze regeling **in het eerste jaar** bedragen € 190.000,- (19%) .

Dit budget is opgebouwd uit de volgende kostenposten.

1. Het uitvoeren van de aanvragen,(OV-bureau)	€ 97.973,98
2. Communicatiekosten (OV-bureau)	€ 41.000,-
3. Uitbetalingen aan scholieren (MO provincie)	€ 50.796,-

Als de hiervoor geconstateerde aannames anders blijken te zijn, zal dat direct gevolgen hebben voor de financiën. Dat kan zowel minder als meer kosten betekenen, dat is bijvoorbeeld afhankelijk van aantallen scholieren, realistisch ingeschatte ureninzet om aanvragen te behandelen (nu ingeschat op ervaring van Groningen) of gemiddelde reiskosten die Drentse scholieren maken.

De **kosten voor de uitvoering in het tweede jaar** bedragen:

1. uitvoeren aanvragen OV-bureau	€ 89.175,68
2. communicatie OV-bureau	€ 41.000,--
3. betalingen provincie	€ 51.000,--

Totaal aan uitvoeringskosten in het tweede jaar: € 182.000,--.

Bijdragen van derden:	Geen
Lasten voor de provincie:	€ 2.000.000,-- voor twee schooljaren: 2009/2010 en 2010/2011.
Begroting:	Voorjaarsnota: programma 3: Ruimte. Uitvoering van de motie: "gelijke kansen onderwijsbeleid" (Voorjaarsnota 2007 PLUS)
Programmanummer:	Programma 3. Ruimte
Dekking:	Stimuleringsfonds Drentse projecten

Monitoring en evaluatie

Gedurende het schooljaar 2009-2010 wordt de uitvoering gemonitord (aantallen deelnemers, kosten). Aan het eind van het schooljaar 2009-2010 wordt de tegemoetkomingsregeling geëvalueerd. Bij de evaluatie wordt tevens bekeken of tegemoetkoming in de reiskosten daadwerkelijk leidt tot andere opleidingskeuzen, grotere reisafstanden en minder schooluitval. Voorstel is om enkele vragen die hier over gaan mee te nemen in de aanmeldingsformulieren.

Extern betrokkenen

Het OV-bureau Groningen Drenthe voor wat betreft de uitvoering van de regeling mbo-instellingen
Vervoersbedrijven

Communicatie

Publicatie kranten en huis-aan-huisbladen
Flyers in bussen en scholen
Verspreiden folders in scholen en/of bibliotheken

Bijlagen

1. Brief van gedeputeerde staten d.d. 5 juni 2009
2. Uitwerking van de regeling

Ter inzage in de leeskamer

Niet van toepassing

Assen, 9 juni 2009
Kenmerk: 23/5.11/2009004833

Gedeputeerde staten van Drenthe,

de heer J. Tichelaar, voorzitter
mevrouw J.M. Imhof, secretaris

jk/coll.

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 5 juni 2009
Ons kenmerk 23/5.11/2009004833
Behandeld door mevrouw A.A. Bosch (0592) 36 54 11
Onderwerp: Tegemoetkoming ov-kosten Drentse mbo-scholieren BOL.

Geachte voorzitter/leden,

Aan uw staten is toegezegd om een Drentse regeling uit te werken gericht op "Tegemoetkoming Openbaar Vervoerskosten voor Drentse mbo-scholieren BOL (beroepsopleidende leerweg), jonger dan 18 jaar". Deze regeling ontvangt u in de vorm van een statenstuk.

Inmiddels hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de Drentse regeling. Deze zijn:

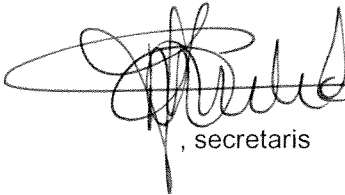
- dat er geen rijksregeling openbaar vervoer voor mbo-scholieren komt.
Dit is besloten in de ministerraad op 29 mei 2009 en vastgelegd in de landelijke Voorjaarsnota 2009. Ons uitgangspunt is altijd geweest dat wij anticiperen op een landelijke regeling: omdat dit past in de lijn dat dit een rijksverantwoordelijkheid is. Deze lijn ziet u terug in de Drentse regeling: een overbruggingsregeling waarin zoveel mogelijk ook inhoudelijk op een (verwachte) landelijke regeling is aangesloten.
- inmiddels is het meerjarenperspectief over de financiële situatie van de provincie omgeslagen van een destijds (Voorjaarsnota 2007) positief in een negatief meerjarenperspectief bij de Voorjaarsnota 2009.

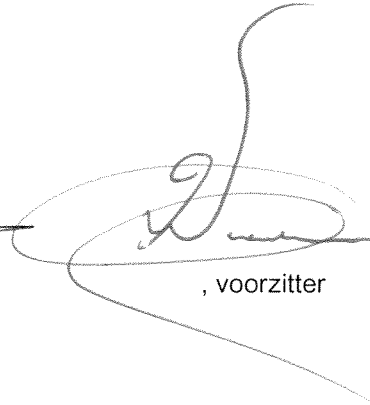
Deze ontwikkelingen overziend en in de context van de rol- en taakdiscussie waarbij de provincie zich zou moeten focussen op haar kerntaken, ruimtelijk-economisch en cultuur stellen wij voor geen Drentse regeling "Tegemoetkoming Openbaar Vervoerskosten voor Drentse mbo-scholieren BOL" in te voeren.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

cvd/coll.

REGELING VOOR OPENBAAR VERVOER MBO-SCHOLIEREN IN DRENTHE

Voorwaarden regeling

1. De regeling loopt voor 2 schooljaren (2009/2010 en 2010/2011) met daarop de uitzondering dat deze stopt zodra de landelijke regeling ingaat.
2. De regeling start als pilot waarbij na 9 maanden een evaluatiemoment plaatsvindt: dit kan leiden tot bijstelling/aanpassing.
3. De Drentse regeling is bedoeld als overbrugging tot er een landelijke regeling is: nu uitgaand van maximaal 2 jaren.
4. De uitvoering van de regeling wordt neergelegd bij ambtenaren uit de gemeenschappelijke regeling OV-bureau Groningen Drenthe.

Criteria voor toepassing van de regeling

De regeling is bedoeld voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo) beroepsopleidende leerweg(bol)-scholieren onder de 18 jaar en 3 maanden. Dit is gekoppeld aan het kwartaal waarin scholieren in aanmerking komen voor een ov-studentenkaart.

1. Drentse scholieren kunnen een opleiding volgen aan een Drentse onderwijsinstelling of een onderwijsinstelling grenzend aan Drenthe: provincies Groningen, Friesland en Overijssel. Voorwaarde is dat zij dagelijks hier naartoe gaan.
2. De regeling is geldig voor het gebruik van openbaar vervoer.
3. De regeling is geldig voor gebruik van zowel bus als trein.
4. Scholieren betalen een vaste eigen bijdrage per maand van € 75,-- in overeenstemming met de eigen bijdrage die bij de landelijke regeling zal gaan gelden.
5. Scholieren moeten een bewijs, te downloaden via de website, dat zij woonachtig zijn in Drenthe en aan de desbetreffende onderwijsinstelling een opleiding volgen, aan de uitvoerder van de regeling overhandigen.
6. De scholieren kopen eerst zelf hun vervoersabonnement en dienen vervolgens achteraf een declaratie in. Indiening kan 3 keer per jaar. Per verzoek daar bovenop worden € 10,-- administratiekosten per keer in rekening gebracht.
7. Gedeputeerde staten kunnen in bijzondere gevallen afwijken van de regeling.
8. Bij fraude of onjuiste gegevens vindt terugvordering plaats.

Uitvoering van de regeling

Deze wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling OV-bureau Groningen Drenthe. De opbouw van het benodigde budget is gebaseerd op de volgende zaken.

- a. Bij een eigen bijdrage van € 75,-- per maand: gebaseerd op de mogelijke landelijke ontwikkeling. Uitgaande van in totaal 1.000 leerlingen die meer dan 20 kilometer moeten reizen, zoals in de statenbrief van 28 oktober 2008 genoemd, en uitgaande van gemiddelde reiskosten van ongeveer € 150,-- per maand, betekent dat wij per maand uitgaan van $100 \times € 75,-- = € 75.000,--$. Dit gedurende gemiddeld 10 maanden per jaar: € 750.000,-- aan declaraties van reiskosten van Drentse scholieren.

- b. De overhead in de vorm van de uitvoering door OV-bureau Groningen Drenthe: conform de brief van het OV-bureau Groningen Drenthe met daarin opgenomen de uitvoeringskosten voor jaar 1 geraamd op nu € 139.000,-- (exclusief btw) en € 51.000,-- uitbetalingen provincie. Totaal van € 190.000,-- uitvoeringskosten. En jaar 2 € 131.000,-- (exclusief btw) en € 51.000,-- uitbetalingen provincie: in totaal € 182.000,-- uitvoeringskosten.
- c. Echter, door bekend worden van de regeling is de kans aanwezig dat scholieren nu sneller kiezen om een opleiding aan een onderwijsinstelling verder weg te gaan volgen: betekent dus relatief hogere declaraties.
- d. Al met al lijkt vooralsnog een budget van € 1.000.000,-- per jaar te voldoen: uitgaande van bovenstaande aannames.

Communicatie

Belangrijk is om duidelijk kenbaar te maken dat in Drenthe een regeling voor een specifieke doelgroep van start gaat.

In een aparte communicatieparagraaf aangeven hoe je de regeling bekend gaat maken.

Te ontwikkelen, bijvoorbeeld:

- folder die verspreid kan worden op de vmbo-scholen, en de ROC's in Drenthe
- website van de provincie, scholen en OV-bureau
- via borden in bussen: flyer ontwikkelen
- sociale diensten
- gemeenten
- Gemeentelijke Kredietbank

In de folder/flyer moet duidelijk staan:

- voor wie de regeling bedoeld is
- waar en hoe je kunt aanvragen
- digitaal aanmeldformulier ontwikkelen (op verschillende websites neerzetten) en daarbij een formulier dat de scholen moeten invullen als extra check ter voorkoming van fraude
- declaratie indienen met de bijbehorende stukken en betaling achteraf
- er mag 3 keer in een schooljaar gedeclareerd worden. Als dit meer dan 3 keer is, worden administratiekosten à € 10,-- in rekening gebracht